BELOOF ME, AMERIKA

Aan Amerika, een idee dat krachtiger is dan elk leger, groter dan elke oceaan, machtiger dan elke dictator of tiran

Inhoud

Voorwoord 9

1 De geschiedenis klopt aan de deur 11
2 Een nagekomen belofte 38
3 Redding 78
4 Afrekening met de doorsijpeleconomie 98
5 Amerika is terug 127
6 Afghanistan 148
7 Oekraïne 163
8 Oorlog 183
9 Een periode van vooruitgang 202
10 Ondeelbaar 237
11 *Rail Force One* 251
12 7 oktober 273
13 Een top in San Francisco 298
14 Een heilige zaak 330
15 Een sprint naar de eindstreep 382

Nawoord
De kracht van ons voorbeeld 422
Woord van dank 441
Door Joseph R. Biden ondertekende wetten 448
Noten 456

Voorwoord

Ik heb het voorrecht geboren te zijn in een land waar een stotterend kind dat afkomstig is uit Scranton, in de staat Pennsylvania, het tot president kan schoppen.

Mijn familie had geen geld en geen macht. Maar wel geloofden we in de belofte van dit land.

We geloofden in het Amerikaanse credo dat alle mannen en vrouwen gelijk geboren zijn.

En we geloofden in fundamentele Amerikaanse waarden als eerlijkheid en fatsoen: iedereen krijgt een eerlijke kans en er is geen ruimte voor haatgevoelens.

We geloofden dat we deel uitmaakten van iets wat groter is dan wijzelf. En we geloofden dat Amerika een lichtend voorbeeld van hoop was in de wereld.

Nadat ik dit land vijftig jaar in het publieke ambt heb gediend – eerst als senator, toen als vicepresident en ten slotte als president – geloof ik dat nog steeds.

Amerika is een belofte.

Een belofte die we hebben gedaan aan degenen die hier vóór ons waren en die zoveel hebben opgeofferd voor onze vrijheid en onze voorspoed dat wij ons best doen om beide te verbeteren.

Een belofte die we doen aan elkaar: dat we elkaar op een waardige manier en met respect zullen behandelen.

En een belofte die we doen aan de toekomst, aan onze kinderen en aan de generaties die nog moeten komen: dat we ons best zullen doen hun een

natie in handen te geven die sterker, veiliger en stabieler is dan het land dat we zelf hebben geërfd.

Dat is nooit een gemakkelijke opdracht geweest.

Ik heb vaak gezegd dat elke generatie Amerikanen een periode zal meemaken waarin alles wat we vertegenwoordigen en waarin we geloven – onze democratie, dus – op de proef zal worden gesteld.

Terwijl ik dit aan het schrijven ben, beleven we zo'n periode.

Ik werd in de Senaat gekozen toen ik een jochie van 29 was.

Ik nam afscheid van het presidentschap als een man van 82.

Ik heb een flink deel van de geschiedenis meegemaakt, en ik meen te weten dat ik de Verenigde Staten aardig goed ken.

Ik weet dat dit land in de grond van de zaak een goed land is. Ik ken de kracht van het land, ik ken de moed.

Ik ken het hart van het land. Ik ken de mensen die er wonen.

En ik heb er vertrouwen in dat we deze periode door zullen komen, zoals alle generaties vóór ons dat ook hebben gedaan.

Maar het nakomen van de belofte van Amerika vereist nog een andere belofte. Een belofte waarvan ik hoop dat we die elkaar kunnen doen.

Beloof mij, Amerika, dat wij de natie zullen zijn waarvan we in ons hart weten dat we die kunnen zijn, en behoren te zijn.

Beloof mij, Amerika, dat we elkaar als vrienden, als buren en als medeburgers zullen zien, en niet als vijanden.

Beloof mij, Amerika, dat wij een lichtend voorbeeld voor de wereld zullen blijven en dat we niet zullen toestaan dat de vlam van de vrijheid die zo'n 250 jaar geleden ontbrandde, ooit zal doven.

Joe Biden,
Wilmington, Delaware

1

De geschiedenis klopt aan de deur

6 januari 2021 leek een goede dag te gaan worden.

Om 12 uur 's middags zou de gezamenlijke vergadering van het Congres de stemmen tellen van het Kiescollege, mijn verkiezingsoverwinning officieel bekrachtigen en mij aanwijzen als 46ste president van de Verenigde Staten.

Kort daarna zou ik een toespraak houden waarin ik mijn plannen uiteen zou zetten om de economie weer op gang te helpen en de COVID-19-pandemie onder controle te krijgen.

En alsof dat nog niet genoeg was, moest ik ook nog twee felicitatietelefoontjes plegen. In Georgia hadden Jon Ossoff en Raphael Warnock allebei de tweede ronde van de Senaatsverkiezingen gewonnen. Dat beide verkiezingen tegelijk plaatsvonden, was uitzonderlijk: Warnock deed namelijk mee om de zetel over te nemen van een senator die tussentijds was afgetreden.

Hun overwinning was van grote betekenis. Niet alleen waren zij de eerste Democraten in twintig jaar tijd die vanuit Georgia in de Senaat werden gekozen, Warnock werd bovendien de eerste zwarte senator uit Georgia ooit. Ossoff werd de eerste Joodse senator uit Georgia.

Vóór hun overwinningen in de tweede ronde bestond de Senaat uit 50 Republikeinen, 46 Demoraten en 2 onafhankelijke leden die meestemden met de Democraten. Nu zouden de twee partijen elk over vijftig zetels beschikken, waardoor de voorzitter van de Senaat, de vicepresident van de Verenigde Staten, bij een staking van de stemmen de doorslag kon geven. Ik zou president worden die op een meerderheid kon steunen, al zou dat

een flinterdunne en niet zelden wankele meerderheid zijn.

Die ochtend was ik thuis in Delaware, samen met Ron Klain en Bruce Reed. Ik kende hen al tientallen jaren en had in die tijd nauw met hen samengewerkt. Ron was griffier geweest bij opperrechter Byron White van het Hooggerechtshof, en toen ik voorzitter werd van de Senaatscommissie voor Justitie had ik hem binnengehaald als juridisch hoofdadviseur. Bruce was al even briljant: een Rhodes-wetenschapper die ik kende sinds de jaren tachtig, toen ik hem probeerde aan te trekken voor mijn Senaatsstaf. Bruce was niet alleen een beleidsexpert, hij wist ook de juiste woorden te vinden om dat beleid helder uit te leggen op een manier dat het voor iedereen duidelijk was. Zowel Ron als Bruce was tijdens mijn vicepresidentschap enige tijd mijn stafchef geweest. Nu had ik Ron gekozen als stafchef van het Witte Huis en Bruce als zijn plaatsvervanger.

We zaten in mijn bibliotheek te werken aan mijn toespraak terwijl de televisie op de achtergrond aanstond toen Jill binnenkwam en ons erop wees dat we moesten kijken. We konden nauwelijks geloven wat we zagen. Tijdens mijn hele verkiezingscampagne had ik gezegd dat deze verkiezingen een strijd om de ziel van Amerika waren, en nu voltrok zich een letterlijke strijd bij het Capitool. Aanvankelijk overlegden Bruce, Ron en ik of we aan mijn toespraak een korte inleiding moesten toevoegen over wat er gaande was voordat ik zou beginnen met mijn verhaal over de economie.

Maar naarmate de situatie verder uit de hand liep, werd steeds duidelijker dat er zich iets gevaarlijks en uitzonderlijks voltrok. Een gewelddadige menigte had de beveiliging weten te doorbreken, de politie van het Capitool onder de voet gelopen en stroomde nu het Capitool binnen. De relschoppers beukten de deuren in. Ze sloegen ramen aan diggelen. Ze vielen politieagenten aan. Tussen de mensen in gewone kleren, winterjassen en hoodies liepen gemaskerde figuren in paramilitaire kleding.

De relschoppers zwaaiden met Trump-vlaggen. Ze gebruikten Amerikaanse vlaggen als stormrammen. In het Capitool hing nu een vlag van de Geconfedereerden, iets wat zelfs tijdens de Burgeroorlog nooit was gebeurd.

Dit vereiste meer dan een korte toevoeging aan mijn toespraak.

Ik pleegde telefonisch overleg met mijn naaste medewerkers. Dit was het team dat in het Witte Huis zou handelen als er zich een crisis zou

voordoen, en nu moesten we weken voorafgaand aan mijn inauguratie al reageren op een crisis. Al tijdens de campagne had ik vaak het gevoel gehad dat ik tegelijkertijd campagne moest voeren voor het presidentschap en me als president moest opstellen: dat ik verantwoordelijk leiderschap moest tonen, hoop moest uitdragen, optimistisch moest blijven, medeleven moest tonen en het land bijeen moest houden. Daarom voelde het voor mij niet als een grote stap om tegen mijn team te zeggen dat het Amerikaanse volk een boodschap van zijn aantredende president moest horen op een manier waarop het zijn vertrekkende president nooit had gehoord. Ik vroeg Bruce contact op te nemen met Mike Donilon. Mike werkte al sinds de jaren tachtig met me samen. In de loop van de jaren had hij verschillende functies vervuld: hij was opiniepeiler geweest, maar ook tekstschrijver en politiek strateeg. Waar het op neerkwam was dat er niemand beter wist dan hij hoe ik dacht en hoe ik mijn boodschap het liefst onder woorden bracht.

Ik maakte me gereed om naar de Queen te gaan, een negentiende-eeuws gebouw in Wilmington dat oorspronkelijk het Indian Queen Hotel had geheten en dat inmiddels dienstdeed als theater en concertzaal. Tijdens de overgangsperiode had mijn team het gebouw afgehuurd en ingericht voor videoboodschappen, persconferenties en aankondigingen. We waren ervan uitgegaan dat we daar vooral nieuwe benoemingen bekend zouden maken. Dit zou heel anders zijn. Even voor twee uur vroeg ik Bruce met mij mee te rijden, samen met Annie Tomasini, die hoofd van de organisatie van het Oval Office zou worden, en met Stephen Goepfert, mijn persoonlijk assistent.

Intussen werd de situatie bij het Capitool steeds nijpender.

Binnen zwierven er relschoppers door de gangen, die op zoek waren naar leden van het Congres en die de bekrachtiging van de verkiezingsuitslag wilden tegenhouden.

Een zelfverklaarde sjamaan met een beschilderd gezicht en een gehoornde bontmuts op zijn hoofd had plaatsgenomen achter de tafel waar de vicepresident de zitting had voorgezeten. Congresleden zochten dekking onder hun stoelen op het balkon van het Huis van Afgevaardigden. Anderen verschansten zich in hun kantoren. Weer anderen sloegen op de vlucht.

Op het grasveld waren galgen opgericht om vicepresident Mike Pence op

te hangen. Er hingen rookwolken rond het Capitool. We zagen chaotische taferelen die we tot dan toe alleen kenden van televisiebeelden uit door oorlog verscheurde landen. Maar dit waren geen beelden uit een verafgelegen land. Dit gebeurde in Amerika. In de hoofdstad van ons land. In de zetel van onze democratie.

Waar was de president?

Een paar uur daarvoor had hij deze menigte toegesproken op de Ellipse, achter het Witte Huis. Al wekenlang, sinds de verkiezingsuitslag bekend was, riep hij zijn aanhangers op om naar Washington te komen. In een tweet had hij hun beloofd: 'Zorg dat je erbij bent, het wordt een wilde boel.' Nu begrepen we wat hij daarmee had bedoeld. Nadat president Trump de menigte tot het kookpunt had opgejut, had hij de mensen opgeroepen om naar het Capitool te komen. Hij zei dat hij zich daar bij hen zou aansluiten. Hij zei tegen hen: 'Als jullie niet vechten alsof je leven ervan afhangt, hebben jullie straks geen land meer.' Maar Donald Trump was niet meegegaan met de mensenmenigte. In plaats daarvan trok hij zich terug in zijn privéeetzaal naast het Oval Office om de gebeurtenissen op televisie te volgen.

De daaropvolgende drie uur keek hij toe hoe de door hem ontketende bestorming zich voltrok. Er werden die dag 146 politieagenten mishandeld. Democratische en Republikeinse leiders, medewerkers van het Witte Huis en zelfs leden van zijn eigen familie smeekten hem om in te grijpen. Toch deed hij niets. Drie uur lang wachtte het land op een boodschap van zijn president. Maar het enige wat we kregen was stilte. De president van Amerika gaf geen leiding aan zijn land, hij gaf leiding aan een opstand. Het was een van de ernstigste voorbeelden van plichtsverzuim van een president uit de Amerikaanse geschiedenis.

Als de president het land niet zou toespreken, dan zou de president elect dat doen.

De bekrachtiging van mijn verkiezing, die op die middag om twaalf uur in het Capitool zou beginnen, had niet meer dan een formaliteit moeten zijn: de officiële telling van de stemmen van de kiesmannen van een presidentsverkiezing waaraan meer Amerikanen dan ooit hadden deelgenomen. De uitslag zou mijn overtuigende overwinning officieel bevestigen, een

overwinning die ik voor een belangrijk deel te danken had aan de enorme opgave om Amerika weer op de been te helpen.

Het land ging gebukt onder de COVID-19-pandemie. Over twee weken zou ik het presidentschap overnemen van een land met een onaanvaardbaar hoge werkloosheid. Overal in het land hadden bedrijven hun deuren gesloten. Scholen waren dicht. Nog geen 4 miljoen mensen waren gevaccineerd. Bij de ziekenhuizen stonden gekoelde mortuariumwagens opgesteld. We maakten een moderne pestpandemie door. Maandenlang had de angst het land in zijn greep gehouden.

En nu werd het land geconfronteerd met een existentiële crisis. De hoeksteen van onze democratie lag onder vuur. Voor het eerst in onze geschiedenis stond de vreedzame overdracht van de macht op het spel.

Bij de Queen kwam de autocolonne tot stilstand en ik stapte uit. Ashley Williams, mijn reisleider tijdens de campagne, en Adam Schultz, die mijn officiële fotograaf in het Witte Huis zou worden, wachtten me daar op.

In plaats van meteen het podium op te gaan, liep ik naar een klein kantoor zonder ramen dat zich daarachter bevond. Daar keken we op een klein televisietoestel opnieuw naar de beelden uit het Capitool. Ze bevestigden wat ik al vreesde, namelijk dat de krachtige woorden die ik had voorbereid geen recht deden aan de verschrikkingen die zich daar inmiddels afspeelden. Bruce en ik belden Mike Donilon en Ron, en ook belden we Jon Meacham, de met een Pulitzerprijs bekroonde historicus tot wie ik me vaak wendde om mijn toespraken in het bredere perspectief van de Amerikaanse geschiedenis te plaatsen.

Ik vroeg Jon of we zoiets ooit eerder hadden meegemaakt. Net als ik was hij diep ontzet, vooral bij het zien van de vlaggen van de Geconfedereerden die door het Capitool werden gedragen, waarbij hij moest denken aan de woorden die Abraham Lincoln in 1862 tot het Congres had gericht: 'Wij zullen de laatste en grootste hoop op waardige wijze behouden, of haar op schandelijke wijze verspelen.'

Nadat we de tekst hadden aangepast, vroeg ik Mike en Bruce er de laatste hand aan te leggen en ervoor te zorgen dat hij in de autocue werd gezet.

Toen ik opstond om een paar telefoontjes te plegen, viel me op dat de agenten van de geheime dienst nog alerter waren dan normaal gesproken.